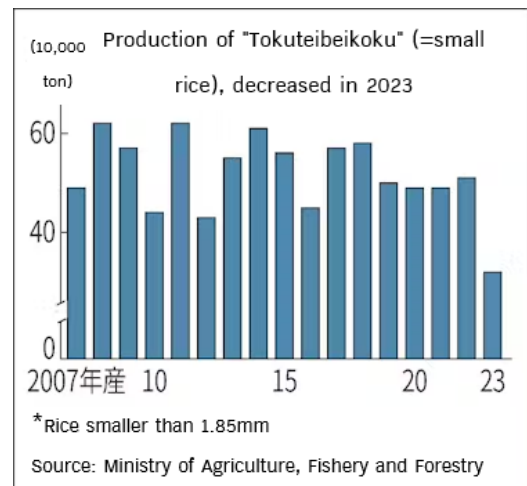

ข้าวในญี่ปุ่นราคาพุ่ง..ผู้ผลิตหันมาใช้ข้าวนำเข้า

ท่ามกลางการภาวะขาดแคลนข้าว ผู้ผลิตขนมข้าว หรือ “เซมเบะ” (煎餅) หรือที่รู้จักกันในชื่อ ข้าวเกรียบญี่ปุ่น หลายบริษัทกำลังปรับขึ้นราคาและพิจารณาหาแหล่งวัตถุดิบข้าวใหม่ โดยข้าวชนิดพิเศษที่มีขนาดเล็ก (ข้าวหัก) ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตขนมข้าวมีปริมาณลดลงอย่างมาก เนื่องจากผลกระทบจาก สภาวะอากาศมีอุณหภูมิสูงขึ้น ในปี 2566 ในขณะที่ผู้บริโภคมีความต้องการสูงขึ้นและราคาก็พุ่งสูงขึ้นด้วย บริษัทต่าง ๆ จึงต้องเร่งปรับราคาสินค้าหรือหันมาใช้ข้าวนำเข้าที่มีการต้นทุนถูกกว่า

ข้าวหัก (broken rice) หมายถึงเมล็ดข้าวที่แตกหักระหว่างกระบวนการสีข้าว และมีขนาดเล็กกว่า 1.85 มิลลิเมตร โดยทั่วไปมีขนาดเล็กกว่าข้าวสำหรับบริโภค ยังคงมีคุณค่าทางโภชนาการเหมือนข้าวเต็มเมล็ด ซึ่งข้าวหักเกิดขึ้นประมาณไม่กี่เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตข้าว ตัวแทนจาก บริษัท Kameda Seika ให้ความเห็นเกี่ยวกับข้าวหักในปีงบประมาณ 2566 ว่า “การจัดการข้าวยังทำได้ แต่ด้วยปริมาณที่ลดลง ราคาข้าวหักจึงสูงขึ้นมาก” สอดคล้องกับแหล่งข่าวจากบริษัท Sanko Seika เผยว่า “การจัดการทำได้ตามความต้องการ แต่ราคายังคงอยู่ในระดับสูง” โดยทั้งสองบริษัทมีชื่อเสียงในการผลิตขนมข้าวอบกรอบ (senbei) และขนมขบเคี้ยวอื่น ๆ ในจังหวัดนิงาตะ ซึ่งบริษัทในญี่ปุ่นส่วนใหญ่มักใช้ข้าวหักเป็นวัตถุดิบในขนมที่ทำจากข้าว เช่น เซมเบะ ข้าวเกรียบ Rice Cracker และมิโซะ (Miso) เครื่องปรุงรสที่สำคัญในอาหารญี่ปุ่น มักใช้ในการทำซูชิมิโซะ (Miso Soup) นิยมรับประทานในมื้ออาหารด้วยเช่นกัน โดยที่ข้าวหักจะมีช่วงราคาที่กว้างไม่คงที่ และไม่มีข้อมูลราคาขายส่งที่ชัดเจน ข้อมูลจากสมาคมข้าวแห่งชาติญี่ปุ่น พบว่าช่วงหนึ่งราคาขึ้นมาเทียบเคียงใกล้กับข้าวสำหรับบริโภค อีกเหตุผลหนึ่งคือปริมาณการผลิตข้าวในปี 2566 มีน้อยลงอย่างมาก ตามข้อมูลของกระทรวงเกษตร ๓ ญี่ปุ่น ปริมาณข้าวในปี 2566 ลดลง 37% เมื่อเทียบกับปี 2565 เหลือ 320,000 ตัน ซึ่งเป็นปริมาณที่ต่ำที่สุดในรอบ 16 ปี โดยคาดว่าผลผลิตลดลงเนื่องจากอุณหภูมิที่สูงอย่างผิดปกติในปี 2566

นอกจากนี้ ในขณะที่ราคาข้าวสำหรับบริโภคสูงขึ้น ผู้ประกอบการร้านอาหารหลายแห่งได้ใช้ “ข้าวกลาง” (Medium Grain Rice) ซึ่งเป็นข้าวหักที่มีขนาดใหญ่กว่ามาผสมใช้ในธุรกิจอาหาร ส่งผลให้ความต้องการสูงขึ้นและราคาพุ่งขึ้นตามไปด้วย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาอุตสาหกรรมขนมข้าวได้หันมานำเข้าข้าวจากต่างประเทศมากขึ้นจากเดิมที่ใช้ข้าวภายในประเทศ แต่ปัจจุบันข้าวหักมีราคาสูงขึ้นอย่างมากทำให้แนวโน้มเปลี่ยนกลับไปสู่การใช้ข้าวนำเข้าจากต่างประเทศอีกครั้ง

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่น ๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนพบุรี ตำบลบางกระสอ
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
11000

Office of Commercial Affairs,
Royal Thai Embassy, Tokyo JAPAN
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ
ณ กรุงโตเกียว

TEL : +81-3-3221-9482
FAX : +81-3-3221-9484
E-Mail : thaitctokyo@thaitrade.jp
Website : www.thaitrade.jp

บริษัท Kameda Seika ซึ่งเดิมใช้ข้าวในประเทศมากขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันได้หันมาใช้ข้าวนำเข้ามากขึ้น มีแหล่งข่าวจากบริษัทรายใหญ่รายหนึ่ง กล่าวว่า “ราคาข้าวในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับข้าวนำเข้า แม้ว่าจะมีผลกระทบจากค่าเงินเยนที่อ่อนค่าลงก็ตาม” ทั้งนี้ ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลอัตราส่วนที่แน่ชัดหรือการขึ้นราคา ซึ่งบริษัท Sanko Seika ก็ได้เพิ่มการใช้ข้าวนำเข้าเช่นกัน มีการดำเนินการมาตั้งแต่ต้นปี 2567 เพื่อรักษาความเสถียรทางการจัดหา (Supply Chain Stability) เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

การเพิ่มขึ้นของการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศสะท้อนถึงรัฐบาลญี่ปุ่นให้เห็นตัวเลขการจำหน่ายข้าว MA (Minimum Access) ซึ่งรวมถึงข้าววัตถุดิบสำหรับขนมข้าว ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง มิถุนายน 2567 มีการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น 92% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเฉพาะเดือนมิถุนายน 2567 มีการนำเข้า 14,235 ตัน เพิ่มขึ้น 2.3 เท่า การปรับราคาจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวของบริษัทรายใหญ่ต่าง ๆ ที่เห็นได้ชัดเจนมากขึ้น อาทิเช่น บริษัท Sanko Seika ปรับราคาสินค้าขึ้นประมาณ 20% ในเดือนเมษายน 2567 ขณะที่บริษัท Echigo Seika ปรับราคาสินค้าในกลุ่ม "Aji no Tsuikyū" ผลิตภัณฑ์ที่เน้นคุณภาพและรสชาติที่ยอดเยียมจำนวน 23 รายการ เช่น เครื่องปรุงรส ซอสปรุงรส อาหารสำเร็จรูป ราคาสูงขึ้นประมาณ 4-11% ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2567 บริษัท Kameda Seika ปรับราคาสินค้าหลัก 17 รายการขึ้นอีก 9-22% เนื่องจากผลกระทบจากอุณหภูมิที่สูงทำให้ข้าวสำหรับแปรรูปมีราคาสูงขึ้น

บทวิเคราะห์ (ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย)

สถานการณ์ตลาดข้าวในปัจจุบันชี้ให้เห็นว่าข้าวสำหรับแปรรูปก็มีการปรับตัวขึ้นเช่นกัน ผู้ผลิตขนมข้าวจึงหันมาใช้ข้าวนำเข้ามากขึ้น ในปีงบประมาณ 2566 รัฐบาลญี่ปุ่นได้ทำสัญญานำเข้าข้าวเหนียวและข้าวเจ้าไทยเป็น ข้าว MA จำนวนประมาณ 288,000 ตัน คิดเป็น 47% ของข้าว MA ที่ญี่ปุ่นนำเข้าทั้งหมด การนำเข้าข้าว MA ที่เพิ่มขึ้นนี้อาจเชื่อมโยงกับการนำเข้าข้าวจากไทยที่มากขึ้น อีกทั้งยังมีการผลิตขนมข้าวที่ส่งออกไปญี่ปุ่นจากการขึ้นราคาขนมข้าวในญี่ปุ่นอาจทำให้ความต้องการขนมข้าวจากไทยเพิ่มขึ้นได้

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

อ้างอิงจาก

Nikkei MJ ฉบับวันที่ 8 กันยายน 2567